

Výroční zpráva 2023

Asociace neúplných rodin, z.s.
VašeVýživné.cz

Obsah

3	Rád bych vám řekl...
4	O programu VašeVýživné.cz
5	Rok 2023 v číslech
7	Co jsme dělali navíc?
7	Kontaktní kampaň o službě VašeVýživné.cz
7	Pravidelná tvorba blogových článků
8	Představení programu VašeVýživné.cz profesionálům
8	Terénní osvěta – azylové domy a podobná zařízení
8	Komunikace na sociálních sítích
8	Spolupráce s médii
14	Naše hospodaření
15	Statutární orgán
15	Poděkování

Rád bych vám řekl...

...že rok 2023 byl, podobně jako roky předchozí, rokem plným výzev, ale i úspěchů a radosti z naší společné práce. S potěšením vám předkládáme výroční zprávu programu VašeVýživné.cz, která vám poskytne podrobný pohled do zákulisí naší činnosti a dosažených výsledků.

Samoživelství je stále jeden z nejtěživějších sociálních problémů v České republice. V roce 2023 jsme se snažili být oporou těm, kteří to nejvíce potřebují – rodičům samozivitelům, kteří se potýkají s finančními i sociálními problémy.

V roce 2023 přetrvávaly dopady ekonomické nestability a sociální nejistoty, které začaly již v předchozích letech. Nejen energetická krize, ale také inflace se negativně podepsaly na nejednom rodinném rozpočtu. Šetření, nulové úspory a nízké příjmy byly bohužel realitou pro mnoho z nich. Tento fakt podtrhuje naléhavost naší práce a potřebu podpory ze strany státu i neziskových organizací.

Stále je jednou z nejdůležitějších dávek, které rodinám pomáhají s rostoucími náklady, příspěvek na bydlení. Další důležitou dávkou je doplatek na bydlení, který pomáhá rodinám, jež ani s příspěvkem na bydlení nemohou pokrýt své náklady na bydlení. Mimořádná okamžitá pomoc je další významnou formou podpory pro ty, kteří se kvůli vysokým nákladům na energie dostali do hmotné nouze. Skvělou zprávou také je, že Poslanecká sněmovna v loňském roce schválila návrh Ministerstva práce a sociálních věcí na prodloužení náhradního výživného o další dva roky. Jde o důležitou dávku zejména pro samozivitelky a samozivitele, kteří čelí obtížím při soudním vymáháním stanoveného výživného.

Vzhledem ke skokovému zdražování sólo rodičům ve většině případů nestačí jejich příjmy k zajištění základních potřeb jejich rodiny. Z tohoto důvodu je pro ně státní sociální podpora nezbytná, aby mohli uspokojit základní potřeby své i svého dítěte. Skutečnost, že rodiče samozivitelé nečerpají podporu od státu v rozsahu, v jakém by mohli, je dána především neinformovaností, jaké příspěvky od státu mohou čerpat. Dále je odrazuje celková složitost systému podpory a předsudek společnosti, že čerpání sociálních dávek je jakousi známkou osobního selhání. A proto bych rád apelovat na nutnost lepší komunikace, informovanost ze strany úřadů, ale také neziskových organizací či médií.

Mám radost, že se nám v roce 2023 prostřednictvím programu VašeVýživné.cz podařilo odeslat celkem 93 256 000 Kč rodičům samozivitelům a přivítat 5 784 nových rodičů v našem programu. Každý rok sledujeme nárůst naší pomoci, je to obrovský úspěch a nás to opět utvrdilo v tom, že to, co děláme má smysl.

Děkuji celému týmu programu VašeVýživné.cz za jejich neúnavnou práci, oddanost a energii, kterou do své práce vkládají. Děkuji také všem našim partnerům a podporovatelům, kteří nám pomáhají naplňovat naše poslání.

Těšíme se na další rok plný výzev a příležitostí. Věříme, že společně dokážeme i nadále pomáhat rodičům samozivitelům a jejich dětem, aby mohli žít důstojný a stabilní život.

S úctou,

Filip Sýkora, předseda
VašeVýživné.cz

O programu VašeVýživné.cz

Program VašeVýživné.cz vznikl pod záštitou Asociace neúplných rodin už v roce 2015. Od té doby pomáhá s vymáháním dlužného výživného všem rodičům (případně dětem starším 18 let), kteří evidují dluh na výživném.

Naší prací je postarat se o veškerou administrativu spojenou s exekucí vymáháním výživného. Spolupracujeme s advokáty, exekutory i dalšími odborníky, a pomáháme tak zajistit spravedlnost tam, kde jí zatím nebylo dosaženo.

Kromě pomoci s vymáháním dlužného výživného pro rodiče samoživitele a jejich děti, se snažíme nabídnout pomocnou ruku i jinak – zajišťujeme psychologickou pomoc v rámci naší bezplatné poradny. V neposlední řadě se snažíme edukovat a seznamovat veřejnost s problematikou dlužného výživného. Jsme totiž přesvědčeni, že informovanost je prvním důležitým krokem ke změně. Proto se pravidelně objevujeme v médiích, setkáváme se s pracovníky odborů sociálně-právní ochrany dětí a účastníme se politických diskuzí.

Veškeré dotazy spojené s exekucí vymáháním dlužného výživného rádi zodpovíme na bezplatné telefonní lince **800 400 441**, prostřednictvím e-mailu info@vasevyzivne.cz nebo na [Facebooku](https://www.facebook.com/vasevyzivne.cz), kde kromě stránky vedeme i soukromou skupinu Rodina, výživné a vše s tím spojené.

Rok 2023 v číslech

Naše úsilí a podpora samoživitelům jsou úzce propojeny s přesnými a aktuálními daty a statistikami. Ty nám umožňují detailně analyzovat jejich situaci v naší zemi, cílit pomoc správným směrem a nacházet optimální řešení. Jaké byly výsledky roku 2023?

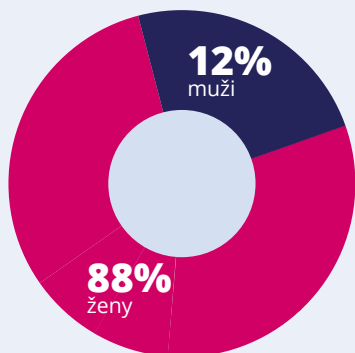
- Program VašeVýživné.cz pomáhá celkem 78 075 rodičům samoživitelům a jejich dětem.
- V loňském roce bylo díky programu VašeVýživné.cz samoživitelům odesláno celkem 93 256 000 Kč.
- Nově registrovaných rodičů samoživitelů bylo v roce 2023 5 784.
- Průměrný dluh neplatiče výživného je 38 112 Kč.
- Každý 27. rodič samoživitel má výživné nižší než 1 000 Kč.
- Průměrné měsíční výživné činí 3 257 Kč.
- Nejvíce ohroženým krajem je kraj Karlovarský.
- A jak vypadá průměrný dlužník? Jedná se o muže ve věku 39 let, zaměstnaný, vystudoval střední školu s maturitou. Soudem mu bylo vyměřené výživné na 1-2 děti ve věku 9-16 let.

Ve srovnání s loňským rokem bylo odesláno samoživitelům díky programu VašeVýživné.cz **o neuvěřitelných 17 099 000 Kč více**. Průměrné výživné je prakticky srovnatelné s rokem 2022, avšak průměrný dluh se zvýšil o necelých tisíc korun.

Data za rok 2023

78 075

rodičům a dětem pomáhá
projekt VašeVýživné.cz

5 784

nově registrovaných rodičů

Průměrný dluh

38 112 Kč

93 256 000 Kč

odesláno rodičům díky
programu VašeVýživné.cz

Každý 27. má výživné nižší než

1 000 Kč

3 257 Kč

Průměrné měsíční
výživné

Průměrný dlužník

Muž/39 let
pohlaví, věk

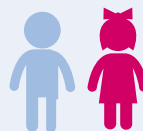
Střední s maturitou
vzdělání

Ano
zaměstnaný

Karlovarský
Nejvíce ohrožený kraj

1 – 2 děti/9-16 let
počet a průměrný věk dětí

Co jsme dělali navíc?

I v roce 2023 jsme pokračovali v tom, co je pro nás klíčové – od osvěty a proaktivní komunikace se samoživiteli až po spolupráce s důležitými organizacemi. Celkově vzato, v loňském roce jsme byli velmi aktivní.

Kontaktní kampaň o službě VašeVýživné.cz

Jednou z klíčových aktivit loňského roku byla kontaktní kampaň, jejímž cílem bylo zaměřit aktivity programu VašeVýživné.cz do online prostoru a zvýšit tak jeho povědomí. Současně jsme distribuovali metodické materiály pro samoživitele.

Pravidelná tvorba blogových článků

Blog je nedílnou součástí osvěty našeho programu. Pravidelně prostřednictvím něj edukujeme, informujeme, prezentujeme výsledky průzkumů a přinášíme novinky týkající se problematiky výživného. Nezapomínáme ani na odlehčené texty zaměřené na volnočasové aktivity rodičů a dětí.

Ukázky blogových článků:

- [Strategie rodinné politiky 2024](#)
- [Změna péče u nezletilého – vzor 2024](#)
- [Spirála snižující se životní úroveň](#)
- [Jak se správně odvolat proti rozsudku](#)
- [Náhradní výživné bude pokračovat](#)
- [Promlčení dlužného výživného](#)
- [Finanční gramotnost jako cesta ke zvýšení úspor a snížení nákladů](#)
- [Jak získat dlužné výživné ze zahraničí?](#)

Představení programu VašeVýživné.cz profesionálům

Cílem této aktivity bylo oslovit organizace jako Policii ČR, OSPODy a Úřady práce, a navázat tak pravidelnou spolupráci, abychom společně hledali efektivní způsoby pomoci samoživitelům. Spolupráci jsme nabídli prostřednictvím rozesílky metodických materiálů, setkání a telefonických hovorů.

Terénní osvěta – azylové domy a podobná zařízení

Azylové domy a rodinná centra představují další příležitost, jak přiblížit službu asistovaného vymáhání výživného naší cílové skupině. V loňském roce jsme úspěšně oslovili 84 azylových domů a 239 rodinných center, přičemž jsme rozeslali celkem 8 075 metodických materiálů. Proaktivní komunikace a spolupráce se sociálními pracovníky se ukázaly jako mimořádně efektivní.

Komunikace na sociálních sítích

Stejně jako naše činnost na blogu, i aktivita na sociálních sítích slouží k oslovování a informování rodičů samoživitelů. Kromě standardní facebookové stránky spravujeme také uzavřenou facebookovou skupinu, kde si rodiče mohou vyměňovat cenné informace.

[Facebook](#)

[Facebooková skupina – Rodina, výživné a vše s tím spojené](#)

Spolupráce s médii

V neposlední řadě bychom rádi zmínili naši spolupráci s médii. Díky jejich dosahu se nám daří šířit důležité informace k široké veřejnosti. Věříme, že informovanost je klíčem ke změně, a proto jsme vděční novinářům, kteří nás pravidelně zvou k rozhovorům a diskuzím nebo šíří výsledky našich průzkumů.

DAGMAR VOGTOVÁ
ředitelka, VašeVýživné.cz

NAČTĚTE SI QR KÓD

OHRO

Neplatičům alimentů má hrozit nejvyšší rok vězení

LENKA ŠTĚPÁNKOVÁ

PRAHA Přeplněným věznicím by alespoň částečně mohla ulevit novela zákona, kterou připravuje ministerstvo spravedlnosti. Ta počítá s částečnou dekriminlizací neplacení alimentů.

Trestné už bude jen úmyslné zanedbání povinné výživy, za které bude nově hrozit maximálně rok ve vězení – místo současných tří let.

Věznění neplatičů nemá podle odborníků pozitivní efekt ani na rodinný život. Je však podle nich

nutné řešit i zadluženost trestanců.

Podle červencových údajů vězeňské služby jsou české věznice plné z téměř 98 procent. Za mřížemi v současné době sedí téměř 20 tisíc lidí.

Zhruba šest procent z nich tvoří neplatiči alimentů. Stát to podle náměstka ministra spravedlnosti Antonína Stanislava (ODS) stojí přibližně 2,2 milionu korun denně. Po zavedení změn, které má novela přinést, by podle něj mohlo ve vězení ubýť 80 až 90 procent neplatičů. **Pokračování na straně 3**

Tresty nemají efekt, věznice jsou plné dlužníků a neplatičů výživného. Ministerstvo spravedlnosti na ně proto chce jinak

Dokončení ze strany 1

V současné době platí, že pokud dítě není vystaveno nebezpečí nouze, hrozí neplatiči dva roky vězení. V opačném případě se maximální sazba zvyšuje na tři roky. Podle ministerstva spravedlnosti ale trest nesplňuje očekávání. Většina z těchto odsouzených ve vězení nepracuje a jejich dluh narůstá. Recidiva je u těchto případů až 50 procent.

„V plánované novele trestního zákoníku tedy navrhuje ponechat tento trestní čin jen pro nejzávažnější případy a zároveň maximální délku trestu snížit. Trestním činem bude pouze úmyslné neplacení výživného, a to jen v případě, že by dítě bylo vydáno nebezpečí nouze,“ řekl Stanislav.

Před trestním soudem v roce 2021 kvůli neplacení výživného stálo 5564 lidí, exekucí v této souvislosti přibýlo 3800. Takový

poměr je podle Stanislava špatný. „Chceme spíše efektivní vymáhání výživného, než abychom měli ve věznicích neplatiče, kteří se tam dostávají do dluhové spirály,“ poznamenal.

Částečná dekriminlizace dává smysl i podle členky sněmovního ústavně-právního výboru Taťany Malé (ANO). „Pokud pachatele zavřete, nezajistíte, že výživné uhradí. A prakticky ho dostanete pryč z aktivního života. Ale na druhou stranu musíme najít cestu, jak výživné po pachatelích efektivně vymáhat. V tom moc úspěšný nejsme, neplatičů výživného je hodně,“ popsala pro LN.

Po zmírnění trestů dlouhodobě volá také Asociace organizací v oblasti vězeňství. „Ukládání trestů odnětí svobody za nedbalostní zanedbání povinné výživy prokazatelně nevede k řádnému plnění výživovací povinnosti. Účinnějším řešením je vymáhání

výživného formou exekuce či zefektivnění systému náhradního výživného a zejména práce s rodinou. Trestné stíhat bychom měli pouze závažné úmyslné formy zanedbání povinné výživy,“ řekl za asociaci Jakub Drápal z Právnické fakulty Univerzity Karlovy.

Poslankyně Eva Decroix (ODS), která je spoluautorkou návrhu, dodala, že trestní oznámení kvůli neplacení výživného by neměla být zneužívána k řešení vztahových problémů mezi rodiči.

„Společnost se ještě dlouho nebude moci obejít bez věznic a bez trestu odnětí svobody. V jejím zájmu ale je, aby tento trest byl využíván výhradně k ochraně společnosti a k takové odborné práci s pachateli trestných činů, která povede k žádou-

cí regulaci jejich chování a ke schopnosti vést řádný život po propuštění na svobodu,“ uvedl před časem generální ředitel vězeňské služby Simon Michailidis. A pokračoval: „Odplatná a odstrašující funkce výkonu trestu odnětí svobody již v současném vězeňství ani v sankčním systému nemají místo, protože prostě nefungují.“

Podle prezidenta Soudcovské unie ČR Libora Vávry je problém českého soudnictví především v tom, že tresty jsou příliš dlouhé. „Je to absurdní za situace, kdy máme jednu z nejbezpečnějších oblastí na celé zeměkouli. Je vidět, že je tu prostor pro to, abychom se část lidí, kteří nejsou nebezpeční pro společnost, pokusili trestat jinak než dlou-

hým pobýtem ve vězení,“ řekl Vávra.

Bité bývají samoživitelky

Také odbornice na rodinný život upozorňují, že věznění nemá v těchto případech pozitivní dopad. „Sankce jako exekuce, či dokonce vězení dělají z rodičů otevřených nepřátel a v konečném výsledku poškodí dítě, protože povinný rodič platí jen proto, že musí. Ne kvůli tomu, že mu na dítěti záleží. Tak je vztah mezi ním a dítětem ještě víc narušen. Rada oprávněných rodičů – v deseti případech z deseti jsou to matky – proto raději zatne zuby a řeší výpadky ve výživném jinak, třeba extrémním usmírněním se, půjčkou nebo brigádou, aby zachovali pro své děti dobrý vztah s druhým rodičem,“ uvedla pro LN ředitelka Společnosti pro zdravé rodičovství Aperió Eliška Kodyšová.

Dagmar Vogtová z Asociace

neúplných rodin upozornila, že lidé ve věznicích jsou často velmi zadlužení. „Pokud jsou ve výkonu trestu za neplacení výživného, pak velmi účinný nástroj by byl je všechny povinně zaměstnat, aby si osvojili pracovní návyky, začali dluh na výživném splácet a pokračovali v práci i po skončení trestu,“ řekla.

Nově také přibude možnost postoupení pohledávky na výživné. To by podle Stanislava mohlo pomoci třeba samoživitelkám, které samy nechťejí vymáhat výživné prostřednictvím exekuce. Podle České advokátní komory ale tento krok nemusí mít efekt. „V praxi bude muset tato úprava projít zatěžkavicí zkouškou. Nyní nelze odhadnout, zda tento institut bude využíván a skutečně povede ke zlepšení situace oprávněných osob,“ uvedl šéf odborné sekce pro rodinné právo České advokátní komory František Korbel.

Náhradní výživné se má pobírat déle

Pavel Cechl

Doba pro pobírání náhradního výživného, které platí stát samoživitelkám, jimž druhý rodič dítěte neposílá alimony na společného potomka, se zřejmě prodlouží na dvojnásobek.

Připravujeme novelu, která umožní dávku pobírat 48 měsíců namísto čtyřia dvaceti

Jakub Augusta, MPSV

Jinak by totiž hrozilo, že se řadě chudých domácností kvůli tomu už brzy propadnou příjmy.

„Připravujeme novelu, která umožní dávku pobírat 48 měsíců namísto dosavadních čtyřia-

dvaceti,“ řekl včera Právu mluvčí ministerstva práce a sociálních věcí Jakub Augusta. Náhradní výživné by tak šlo místo dvou let pobírat čtyři.

Ministerstvo tím reaguje na varování poslanců a neziskových organizací, že zákon bude v platnosti už druhý rok, takže od července přijdou o dávku první samoživitelé a samoživitelky, kteří ji začali pobírat v červenci 2021. I třeba navzdory tomu, že se mezitím podařilo druhého z rodičů přimět k placení výživného. Teď tuto dávku od státu pobírá 10 tisíc lidí.

„V červenci se může dostat mnoho rodičů do úzkých, neboť jim náhradní výživné přestane být vypláceno,“ řekla poslankyně Marie Jílková (KDU-ČSL).

(Pokračování na str. 4)

(Pokračování ze str. 1)

Mezi těmi, kdo dávku pobírají déle než rok, je i Jana z Ústeckého kraje, které partner neplatí výživné na syna již několik let. „Má řadu exekucí a pravděpodobně pracuje načerno. Setrvale mi tvrdil, že nemá peníze,“ svěřila se Jana, jež si nepřála zveřejňovat své příjmy. „Samozřejmě mám obavu, zda budu peníze dostávat i po dvou letech. Syn bude stále v základní škole a řešení situace s neplatícím manželem zatím není,“ řekla k hrozbě, že by přišla o dávku.

Průměrná dávka 1869 Kč měsíčně

Podle mluvčího ministerstva Augusty je cílem, aby novela vešla v platnost ještě letos, pravděpodobně na přelomu třetího a čtvrtého čtvrtletí. To znamená mezi zářím a říjnem.

V takovém případě by se část prvních příjemců načas ocitla bez dávky. Augusta však ujistil, že by se jim peníze s odstupem vyplátily. „Součástí návrhu by mohlo být i přechodné ustanovení umožňující stávajícím příjemcům, kterým nárok na dávku zanikne před nabytím účinnosti

této úpravy, uplatnit nárok zpětně,“ poznamenal.

Dávku vyplácí měsíčně Úřad práce. Podle něj ji na konci března pobíralo 9436 lidí, což je o 11 procent více než na konci minulého roku. „Aktuálně vyplácíme nejvíce dávek v Moravskoslezském, Středočeském a Ústeckém kraji. Průměrná výše činí 1869 korun,“ řekla mluvčí úřadu Kateřina Beránková.

Když se náhradní výživné před v červenci 2021 zavádělo, počítalo se s tím, že dávku bude pobírat až dvacet tisíc lidí ročně.

Podle Dagmar Vogtové z projektu VašeVýživné.cz je důvodem zaostávání za očekáváním nízká informovanost o dávce. „Když našim klientům, kterým druhý z rodičů neplatí na dítě, o dávce říkáme, tak často ani netuší, že existuje a oni na ni mají nárok,“ konstatovala Vogtová.

Podmínky pro získání náhradního výživného jsou také poměrně přísné. Dlužné peníze musejí být například bezvýsledně vymáhány v exekučním řízení. Jeho maximální výše je pak 3000 korun měsíčně. Pohledávku za vyplácené náhradní výživné následně stát vymáhá po neplatícím rodiči.

Dlužníků výživného ubylo, ale roste počet exekucí. Nejvíc jich je na Ústecku

Počet trestných činů zanedbání povinné výživy se loni snížil na rekordní minimum. Tato statistika ovšem ukazuje jen část pravdy o situaci neúplných rodin. Přibýlo totiž exekucí na výživné.

MICHAL JANKO

Policisté loni řešili přes šest tisíc případů neplacení alimentů. Je to mírný pokles oproti předchozímu roku a zhruba o tři pětiny méně než před deseti lety. Snížila se i celková částka, kterou nezodpovědní rodiče svým dětem dluží. Za potěšujícími čísly se však skrývá několik stínů. Tim prvním je, že podání trestního oznámení kvůli zanedbání povinné výživy ještě neznamená, že se samoživitel domůže peněz. „To, že bude dlužník odsouzen, bohužel dluh na výživném většinou nevyřeší, spíše naopak,“ varuje portál Vaše-Výživné.cz.

Hlava neúplné rodiny proto musí začít dluh vymáhat pomocí exekuce. Loni vedli soudní exekutoři v Česku celkem 4750 exekucí na výživné. „Je to více než v roce 2021 a za nárůstem je jednoznačně zákon o náhradním výživném. Podmínkou pro výplatu této dávky je totiž vedení exekuce,“ vysvětlila mluvčí Asociace neúplných rodin Dagmar Vogtová. Pozitivní statistiky kazí také pohled na čísla za první tři měsíce letošního roku. Během nich policisté zaevidovali dalších 2122 případů neplacení výživného. Pokud by podobné počty přibýly i ve zbývajících třech čtvrtletích, přehoupl by se celkový součet za letošek přes osm tisíc.

HŘÍŠNÝ SEVER

Neplacení výživného představuje největší problém v Ústeckém kraji. Jen loni tam policisté řešili 1039 těchto trestných činů, což je o poznání více než ve všech ostatních regionech. Průměrná škoda, tedy dlužná částka, se v kraji ale pohybuje kolem 33 tisíc korun. Celorepublikový průměr přitom činí téměř 50 tisíc korun.

Nejvíce dlužní na alimentech nepláťí z Prahy, v průměru přes 68 tisíc korun. Je to logické, protože výše výživného je přímo úměrná příjmům rodiče. Ministerstvo spravedlnosti připravilo loni na podzim novou tabulku, podle které by se měly soudy či rodiče při mimosoudním vypořádání orientovat.

Vyplyvá z ní, že nejvíce – pinou pětinu svého čistého příjmu – by měli platit rodiče na své potomky studující střední či vysokou školu. U nejmenších dětí je to 14 procent. S každým dalším vyživovaným dítětem se pak tato sazba o dva procentní body snižuje. Alimenty by také neměly vysáť v případě dvou dětí více než třetinu příjmu povinného.

Jak se v Česku (ne)platí výživné

Podle posledních údajů v Česku žije **427 500 neúplných rodin**. Tisíce jich mají problém vyjít s penězi.

Jen loni policisté řešili **6071 případů zanedbání povinné výživy**

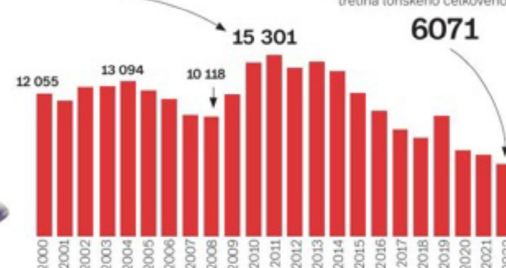
a proti dlužníkům výživného bylo vedeno také **4750 exekucí**.

Vývoj počtu trestných činů zanedbání povinné výživy

V roce 2011 bylo neplacení výživného podle policejních statistik **dvaapůlkrát častější** než dnes. Pokles v posledním desetiletí přinesla zejména lepší ekonomická situace.

Loni policisté řešili **nejméně** případů neplacení výživného od začátku tisíciletí. Letos však už může být hůře – jen za **první tři měsíce letošního roku** přibýlo dalších **2122** těchto trestných činů, tedy více než třetina loňského celkového počtu.

Průměrná doba neplacení alimentů je **16 měsíců**.

Průměrný neplacený alimentů dluží na výživném **49 694 korun**.

Průměrná objasněnost trestných činů zanedbání povinné výživy byla loni **71 %**.

Neplacení výživného je zdaleka nejrozšířenější na **Ústecku**. Na sto tisíc obyvatel kraje připadá **130 případů**.

V Praze je to sice jen 34 případů na sto tisíc obyvatel,

zato zde však hříšníci **dluží v průměru** nejvyšší sumu: **68 827 korun**.

Počet trestných činů zanedbání povinné výživy na 100 tisíc obyvatel (2022)

35 130

Průměrná výše dluhu (2022)

30 tisíc korun 70 tisíc korun

@
Proklikejte si všechna data na data.denik.cz

Ministerstvo spravedlnosti loni v září schválilo nové **doporučené výše výživného**.

Obecně platí, že s **růstem příjmu** a věku dítěte se částka na jedno dítě **zvyšuje**, zatímco s **počtem dětí klesá**.

ZDROJ: DAT. ASOCIACE NEÚPLNÝCH RODIN, ČSÚ, MPOV, POLICIE ČR

FOTO: SHUTTERSTOCK

GRAFKA: DENÍK DATA, WEB: DATA.DENIK.CZ, TW: @DENIKDATA, M. JANKO, I. HONDAJMANOVÁ, J. RUSKE

Stát chce zavést minimální výživné

Téměř polovina samoživitelek nedostává pravidelně alimenty a skoro třetina má příjmy menší než deset tisíc korun

LENKA ŠTĚPÁNKOVÁ

PRAHA Přestože je životní minimum dítěte zhruba 3000 korun, není výjimkou, že samoživitelé z rozhodnutí soudu dostávají alimenty hluboko pod polovinu této částky. Ministerstvo práce a sociálních věcí proto ve spolupráci s resortem spravedlnosti chystá valorizaci výživného a nastavení jeho minimální výše. Podle odborníků na rodinný život i soudců však takové opatření může přinést řadu problémů – vyostření vztahů v rodině, další tlak na soudy, ale také poškození zájmů dítěte.

Podle studie Výzkumného ústavu práce a sociálních věcí bylo v roce 2021 celkem 32,4 % rodin samoživitelů ohroženo chudobou, přičemž u rodin se dvěma dospělými a jedním dítětem to bylo 3,8 %. Téměř polovina samoživitelek nedostává pravidelně výživné a skoro třetina má měsíční příjmy menší než deset tisíc korun. Jejich neúspěšnou situaci chce změnit ministerstvo práce a sociálních věcí. „Navrhujeme, aby byly zavedeny instituty automatické valorizace výživného a minimálního výživného na nezaopatřené dítě a byly posíleny nástroje vymáhání výživného,“ uvedl pro LN mluvčí resortu Jakub Augusta.

Budou se zabavovat zbrojní průkazy a rybářské lístky?

Na ministerstvu spravedlnosti, pod které problematika alimentů spadá, už vznikla pracovní skupina, jež se bude touto problematikou zabývat. „Těmto tématům se ostatně ministerstvo věnuje dlouhodobě a dosavadní poznatky byly v určité míře zohledněny již ve dříve realizovaných projektech, jakými byly kupříkladu nové doporučující tabulky výživného,“ popsal náměstek ministra spravedlnosti Antonín Stanislav (ODS).

Jaké výše by mělo minimální výživné dosahovat, však zatím není jasné. „Jednání jsou teprve na začátku,“ řekl pro LN mluvčí resortu spravedlnosti Vladimír Řepka. Změny by měly začít platit od roku 2025, pracovní skupina by se měla znovu sejit v prosinci.

Výživné, které musely řešit soudy

Foto Foto Shutterstock / Šk

Odborníci z praxe ale poukazují na řadu problémů, jež by navrhovaná opatření mohla přinést. „Zavedení minimální výše výživného dává smysl v případech, že rodič nedosáhne na minimální mzdu. V některých případech se ale rodič ocitne v takové životní situaci, kdy není schopen zajistit životní úroveň sobě a už vůbec ne svému dítěti. Jde třeba o závažné zdravotní problémy, hmotnou nouzi,“ říká pro LN Dagmar Vogtová z Asociace neúplných rodin. A pokračuje: „Uložení hrazení výživného v minimální výši povede ke zhoršení jeho poměru, proto by pro tyto případy bylo vhodnější určit částku, kterou podle svých možností může hradit.“

Pokud se povinný rodič dostane do existenčních problémů, může to podle ředitelky Společnosti pro zdravé rodičovství Aperió Elišky Kodyšové vést ke zhoršení vztahů mezi ním a dítětem. „Není jasné, jak velké skupině neúplných rodin by zavedení minimálního výživného reálně pomohlo a kde by na jedné straně vedlo k potížím na straně povinného, či na druhé straně k tomu, že by se soudy držely i u povinných rodičů s vyšším příjmem spíše minimální sazby,“ poznamenala pro LN Kodyšová. „Před zavedením minimálního výživného, stanovením jeho výše a případných výjimek, kdy od něj lze odstoupit, by si tedy ministerstvo práce a sociálních věcí mělo nechat vypracovat důkladnou analýzu a nerozhodovat ad hoc.“

Automatická valorizace výživného je podle ní nevhodná. „To, že v určitém sektoru stoupají mzdy, neodráží situaci všech rodičů. Navýšení výživného by měl vždy posoudit soud. Na druhou stranu by se růst mezd či inflace měly rozhodně promítnout do nastavení některých dávek státní sociální podpory, kterou rodiče čerpají, jako je například rodičovský příspěvek,“ podotkla Kodyšová.

Podle předsedy Okresního soudu ve Vsetíně Pavla Kotradyho,

jež je zároveň členem Spolku rodinnoprávních a opatrovníckých soudců, opatření zřejmě nepřinese ani snížení počtu soudních řízení. „Namísto rodiče žádajícího zvýšení výživného budou žádat rodiče o snížení automaticky zvýšeného výživného. Růst mezd kvůli inflaci má obecně jisté zpoždění, navíc ne všem mzdy rostou stejně,“ poznamenal pro LN.

Navic upozornil, že automatickou valorizaci může být poškozeno i samotné dítě, a to ve chvíli, kdy by povinný rodič dostal výrazně přidáno, ale výživné by se zvýšilo jen o inflaci. „Obecně je nutné k těmto návrhům uvést, že každý případ je individuální a musí být posouzen

Podle odborníků může také opatření přinést vyostření vztahů v rodině, další tlak na soudy, ale také poškození zájmů dítěte

důkladně na základě zjištěných skutečností po řádně provedeném dokazování. To je premisa, která je základní v jakémkoliv řízení ve věcech péče soudu o nezletilé,“ pokračoval Kotrady.

Ministr práce a sociálních věcí Marian Jurečka (KDU-ČSL) také chce zefektivnit vymáhání a placení výživného. „Může jít třeba o odebrání vozidla neplátců. Nebo bychom se mohli podívat na věci, které se týkají volnočasových aktivit, jako jsou rybářské a lovecké lístky, zbrojní průkazy a podobně. Stát musí najít lepší, efektivnější nástroje k vymáhání,“ řekl Jurečka.

Vogtová z Asociace neúplných rodin ale upozornila na to, že exekutor i v současné době může zabavit auto a prodat ho v dražbě. „Co se týká zabavování rybářských lístků či zbrojních průkazů, pak se obávám, že drtivá většina dlužníků výživného těmito průkazy nedisponuje. Rozhodně nemůžeme očekávat, že by tento krok výrazně zvýšil vymahatelnost dluhu na výživném,“ konstatovala.

Prezident Petr Pavel už v říjnu podepsal prodloužení vyplácení náhradního výživného. Stát ho bude za neplátců vyplácet až čtyři roky místo dosavadních dvou let, a to v maximální výši 3000 korun měsíčně. V současné době ho dostává zhruba devět tisíc dětí.

Tresty pro neplátců výživného

Jak to dopadá, když stát hradí alimenty? Počet exekucí na neplatiče se za dva roky skoro zdvojnásobil

Markéta Plíhalová
marketa.plihalova@hn.cz

Vyšší nájem, dražší elektřina nebo potraviny. Všudypřítomné zdražování se nevyhnulo ani samoživitelce Zuzaně z Ústeckého kraje, na kterou dopadá o to citelněji, že ho musí utáhnout z jednoho příjmu. Otec jejího téměř šestnáctiletého syna nejprve začal výživné pro něj posílat nepravidelně a v nižších částkách, než byly soudem stanovené 3000 korun, až loni v květnu přestal platit úplně.

„Rozhodla jsem se, že to tak nenechám, protože ty peníze nám chybí,“ popisuje Zuzana (jméno bylo na její žádost změněno, redakce ale její totožnost zná). Požádala o takzvané náhradní výživné – dávku, kterou stát skrze úřady práce vyplácí dětem neplatičů teprve rok a půl.

Ke konci ledna bylo 8592 příjemců náhradního výživného. Měsíční výše dávky odpovídá částce, kterou by jinak posílal druhý rodič, maximálně to však mohou být tři tisíce korun. Neplatič potom peníze dluží státu, který je od něj může vymáhat.

„Je to obrovská pomoc,“ říká Zuzana, která pracuje jako operátorka výroby na poloviční úvazek. Na syna, který chodí do speciální školy, je sama prakticky od jeho narození, otec dle jejích slov o kontakt nestojí.

Loni byla průměrná výše náhradního výživného 1824 korun a celkem na něj Úřad práce podle jeho mluvčí Kateřiny Beránkové vynaložil 159,6 milionu korun. V 85 procentech případů o dávkujícím dítěte žádají ženy, čerpat ji lze maximálně 24 měsíců. „Aspoň dva roky děti dostávají, co mají,“ myslí si Zuzana, byť přiznává, že by si představovala delší podporu.

Kromě státu se o pomoc musí obracet i na neziskové organizace, jako je třeba Fandí mámám. Projekt zveřejňuje příběhy samoživitelů a dárci pak mohou posílat materiální pomoc přímo rodině. Zuzana už takto dostala třeba potraviny nebo oblečení a boty pro syna. „A moc nám pomohly barvy na vymalování bytu, protože ty jsou docela nákladné.“

Dávka výměnou za exekuci

Jednou z podmínek, kterou musí žadatelé splnit, aby od státu náhradní výživné dostali, je snaha domoci se dlužných alimentů za pomoci soudu nebo exekutora. To, že nová dávka přiměla k tomuto kroku i samoživitele, kteří s ním dosud z nejrůznějších důvodů otáleli, je vidět na statistikách Exekutorské komory.

O náhradní výživné je možné žádat od července 2021. „Od té doby se počet exekucí zvýšil výrazně z důvodu přijetí zákona o náhradním výživném,“ říká mluvčí Exekutorské komory Eva Rajlichová. V roce zavedení zmíněné pomoci bylo zahájených 3800 exekucí řízení kvůli alimentům na nezaopatřené dítě, o rok dříve to přitom bylo jen 2368. Loni pak počet exekucí řízení ještě narostl: na rovné čtyři tisíce.

Dagmar Vogtová, koordinátorka neziskového projektu Vaše výživné, na který se samoživitelé mohou obrátit o pomoc s vymáháním alimentů, nárůst exekucí nepřičítá jen tomu, že je k dispozici nová dávka, ale i zhoršující se ekonomické situaci. „Rodiče už řeší dluh mnohem dříve než v předchozích letech,“ popisuje s tím, že při současném růstu cen samoživitelé chybějící příjem z alimentů pocítují mnohem silněji.

Čekal se větší zájem Když vláda náhradní výživné zaváděla, mělo podle tehdejší ministryně Jany Maláčové pomoci 24 tisícům dětí. Dosud o dávku požádalo výrazně méně samoživitelů, jejichž partner neplatí alimenty. Foto: Shutterstock

Zároveň se teď ale mnohdy v horší finanční situaci ocitají rodiče, kteří by měli výživné posílat. „Nelze vyloučit, že počet neplatičů výživného bude stoupat a tím i počet marných exekucí k jeho vymožení,“ podotýká mluvčí exekutorů Rajlichová.

Rodiče mají obavy o sociální dávky

Zákon o náhradním výživném prosadila někdejší ministryně práce a sociálních věcí Jana Maláčová z ČSSD. Tvrdila, že dávka pomůže 24 tisícům dětí. Proč jsou dosavadní reálná čísla zhruba jen třetinová oproti odhadům Maláčové? „Tyto odhady byly velmi hrubé. Data, která by sledovala aktuální počet dětí, vůči nimž není nebo je jen částečně plněna živnostnická povinnost, nebyla a nejsou k dispozici,“ vysvětluje Eva Davidová, mluvčí současného lidoveckého ministra práce Mariana Jurečky (KDU-ČSL).

Určitě to ale neznamená, že už dávku využívají všichni, kdo by mohli. Řada rodičů podle zkušeností Vogtové o této možnosti buď vůbec neví, nebo mají špatné informace. Například se domnívají, že jejich dítě nemá na náhradní výživné nárok, protože si našli nového partnera nebo proto, že vydělávají víc, než je minimální mzda.

Nic takového ale v podmínkách není. Část rodičů o náhradní výživné nežádá proto, že by tak mohli přijít o jiné sociální dávky; náhradní výživné se započítává do celkových příjmů domácnosti, od nichž se výše příznávných dávek odvíjí.

Právní poradkyně Tereza Patočková z organizace pro rodiče ApeRIO poukazuje ještě na jeden důvod, který může snižovat počet příjemců náhradního výživného. „V Česku žije

velké množství nesezdaných párů, které když se rozejdou, nemusí otázkou výživného upravovat soudně. Řada z nich to nechává na dohodě.“

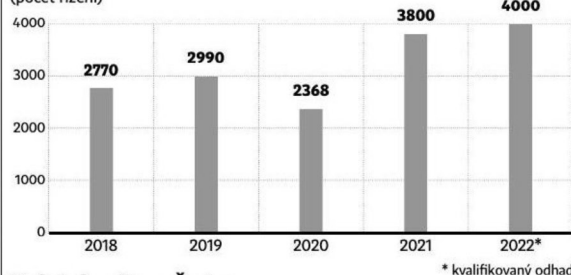
Když pak jeden z rodičů peníze přestane posílat, ten druhý nemá na základě čeho podat návrh na exekuci, a nemůže tedy ani žádat o náhradní výživné. S tím se setkává i Vogtová. Upozorňuje ale, že v takových případech se lze obrátit na soud i dodatečně.

Pro část rodičů je překážkou i samotná podmínka poslat na otce či matku svých dětí exekutory, proto-

že nechtějí zhoršovat už tak napjaté vztahy. Vogtová přiznává, že tomu lidsky rozumí. „Pro stát je ale podstatné, aby rodiče udělali maximum. Nemůže dávat náhradní výživné každému, kdo řekne: On mi neplatí.“ Také mluvčí ministerstva práce Davidová zdůrazňuje, že o zrušení této podmínky „v žádném případě“ neuvažují.

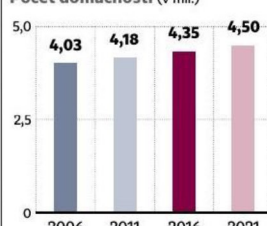
Když se vláda ANO a ČSSD zákon o náhradním výživném snažila prosadit, slibovala, že zároveň posílí vymahatelnost dlužných alimentů. K žádným změnám ale dosud nedošlo.

Počet zahájených exekucí řízení k vymožení výživného (počet řízení)

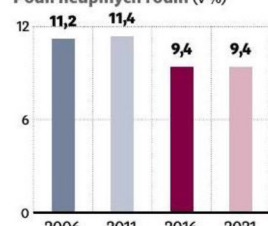

Neúplné rodiny v Česku

Počet domácností (v mil.)

Podíl neúplných rodin (v %)

zdroj: Exekutorská komora, ČSÚ

POZVÁNKA NA JEDNÁNÍ VALNÉ HROMADY

Honebního společenstva Blučina, se sídlem Měniná 40, 664 56 Blučina, IČO: 449 46 996, která se bude konat dne 18. 3. 2023 od 9:00 hod. v prostorách nemovitosti „Myslivny“ v Blučině

Program:

1. Zahájení valné hromady
2. Volba předsedajícího valné hromady, zapisovatele a ověřovatele zápisu, mandátové a návrhové komise
3. Zpráva o činnosti a hospodaření honebního společenstva za dobu od minulého jednání valné hromady
4. Změna stanov a odsouhlasení konečného znění stanov honebního společenstva ke dni 18. 3. 2023
5. Volba honebního starosty, místostarosty a členů výboru
6. Rozhodnutí o využití honitby – výběr a schválení nájemce (uživatelé) honitby
7. Usnesení honebního společenstva
8. Závěr valné hromady

V Blučině dne 13. 2. 2023

Honební společenstvo Blučina

Naše hospodaření

Výnosy

Provozní dotace:	393 000 Kč
Přijaté příspěvky celkem:	216 000 Kč
Výnosy celkem:	609 000 Kč

Náklady

Osobní náklady:	400 000 Kč
Spotřebované náklady a nákupy:	159 000 Kč
Daně a poplatky:	0 Kč
Ostatní náklady:	5 000 Kč
Náklady celkem:	564 000 Kč

Výsledek hospodaření

45 000 Kč

Statutární orgán

Ing. Filip Sýkora – předseda

Poděkování

Na závěr bychom rádi vyjádřili naši vděčnost. Děkujeme všem, kteří podpořili projekt VašeVýživné.cz, děkujeme těm, kteří se na něm podíleli, a děkujeme všem rodičům samoživitelům, kteří nám projevili důvěru a obrátili se na nás. Velmi si toho vážíme. Projektu se dařilo plnit stanovené cíle a poskytovat komplexní služby. V nadcházejícím roce máme v úmyslu ještě více pomáhat a zefektivnit naše služby. Pozitivní ohlasy klientů jsou pro nás největší motivací.

Tým VašeVýživné.cz děkuje!

Ing. Filip Sýkora
Předseda asociace

Ing. Petr Sýkora
Projektový manažer

Ing. Dagmar Vogtová
Koordinátorka projektu

Jindřiška
Odborná poradkyně

Andrea Viznerová
Specialista back office

„Projekt byl realizován za finanční podpory Úřadu vlády České republiky. Výstupy projektu nereprezentují názor Úřadu vlády České republiky a Úřad vlády České republiky neodpovídá za použití informací, jež jsou obsahem těchto výstupů.“

Kontaktujte nás

info@vasevyzivne.cz

www.vasevyzivne.cz

bezplatná infolinka **800 400 441**